

**ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ**

2017 оны 07 сарын 24 өдөр

Дугаар 64

Есөнбулаг сум

Үлгэрчилсэн дүрэм батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх заалт, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

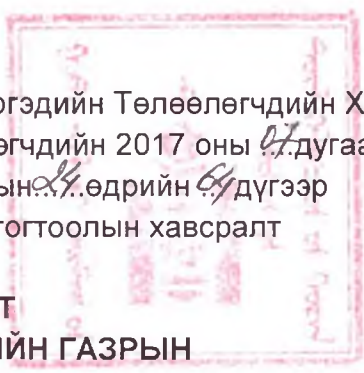
1. Аймгийн орон нутгийн өмчит /аж ахуй тооцоот/ үйлдвэрийн газруудын мөрдөж ажиллах үлгэрчилсэн дүрмийг хавсралтаар баталсугай.
2. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /С.Гансэлэм/, Төлөөлөн удирдах зөвлөлд үүрэг болгосугай.

ДАРГА

С.ГАНЗОРИГ

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
Тэргүүлэгчдийн 2017 оны 07 дугаар
сарын 24 өдрийн 64 дүгээр
тогтоолын хавсралт

**ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ
/АЖ АХУЙН ТООЦООТ/ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН
ҮЛГЭРЧИЛСЭН ДҮРЭМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү дүрэм нь аймгийн Орон нутгийн өмчит /аж ахуйн тооцоот/ үйлдвэрийн газрын эрх зүйн байдал, үйл ажиллагааны чиглэл, удирдлагын бүтэц, тэдгээрийн эрх, үүргийг тодорхойлсон эрх зүйн үлгэрчилсэн баримт бичиг мөн.

1.2. Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Иргэний хууль, Компанийн тухай хууль, Төрийн болон Орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Хот суурин ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль, Усны тухай хууль, Газрын тухай болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан дүрэм, журмын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулна.

1.3. Энэхүү дүрмийн зорилго нь компанийг үүсгэн байгуулах, бүртгэх, өөрчлөн байгуулах, удирдлага, зохион байгуулалт бүтэц, хяналт, газрын эд хөрөнгийн эрх түүнийг өөрчлөн байгуулах, бүртгүүлэхтэй холбоотой харилцааг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн зохицуулахад оршино.

1.4. Орон нутгийн өмчит /аж ахуйн тооцоот/ үйлдвэрийн газар /орон нутгийн өмчийн оролцоотой компани/-ыг үүсгэн байгуулагч нь аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал байх бөгөөд өмчийн төлөөллийг Төлөөлөн Удирдах зөвлөл хэрэгжүүлнэ.

Хоёр. Үйлдвэрийн газрын хэлбэр, оноосон нэр, байршил

2.1. Орон нутгийн өмчит /аж ахуйн тооцоот/ үйлдвэрийн газар /орон нутгийн өмчийн оролцоотой компани/ нь Монгол улсын хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдсан, өөрийн нэрийн өмнөөс эрх эдлэн, үүрэг хүлээдэг, өөрийн тусгайлсан эд хөрөнгөтэй бие даасан тайлан тэнцэлтэй, ашгийн төлөө хуулийн этгээд байна.

Гурав. Үйлдвэрийн газрын тэмдэг

3.1. Орон нутгийн өмчит /аж ахуйн тооцоот/ үйлдвэрийн газар /орон нутгийн өмчийн оролцоотой компани/ нь өөрийн бэлгэдэл /эмблем/-тэй байхаас гадна албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, өөрийн нэр бүхий тэмдэг хэрэглэнэ.

3.2. Тэмдэг нь үйлдвэрийн газар /орон нутгийн өмчийн оролцоотой компани/ албан ёсны шийдвэр, албан бичиг, гэрээ хэлцлийг баталгаажуулна.

3.3. Тэмдгийн ашиглалт, хамгаалалт, хадгалалтыг үйлдвэрийн газар гүйцэтгэх удирдлагаас итгэмжлэн хариуцуулсан этгээд хариуцна.

Дөрөв. Үйлдвэрийн газрын дүрмийн сан

4.1 Үйлдвэрийн газрын хөрөнгө нь үндсэн ба эргэлтийн хөрөнгө, бусад нөөцөөс бүрдэнэ. Үйлдвэрийн газрын хөрөнгө нь 100 хувь орон нутгийн өмчийн хөрөнгө байна.

4.2 Үйлдвэрийн газрын эд хөрөнгийг Монгол улсын хууль тогтоомжид нийцүүлэн үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуу эзэмшин, ашиглаж захиран зарцуулна.

4.3 Үндсэн хөрөнгөнд хамаарах эд хөрөнгө олж бэлдэх, шилжүүлэх, худалдах, хувьчлах тохиолдолд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон холбогдох эрх зүйн актуудыг баримталж аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрээр хэрэгжүүлнэ.

Тав. Үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааны чиглэл

5.1. Үйлдвэрийн газрын үндсэн зорилго нь холбогдох үйлчилгээний чиглэлээр үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулж харьяалах нутаг дэвсгэртээ үйлчилгээнийхээ хүрээг тэлж хэрэглэгчдийг норм, стандартын шаардлагад нийцсэн жигд найдвартай үйлчилгээгээр хангаж үр ашигтай ажиллах явдал юм.

5.2. Үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь холбогдох хууль тогтоомж болон тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон эрх, үүргийн хэмжээнд өөрийн үйлдвэрийн газрын чиглэл тус бүрээр үйл ажиллагааг явуулж, стандартын шаардлага хангасан үйлдвэрлэлээр байнга тасралтгүй хангах, чанарын хяналт тавина.

5.3 Орон нутгийн өмчит /аж ахуйн тооцоот/ үйлдвэрийн газар /орон нутгийн өмчийн оролцоотой компани/ нь үндсэн үйл ажиллагаанаас гадна улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд тусгагдсан хуулиар хориглоогүй бусад бизнесийн үйл ажиллагааг явуулж орлого ашгаа нэмэгдүүлэхийн төлөө ажиллаж болох бөгөөд энэ тухай шийдвэрийг Төлөөлөн удирдах зөвлөл гаргана.

Зургаа. Үйлдвэрийн газрын удирдлага, зохион байгуулалт

6.1. Үйлдвэрийн газрын удирдах дээд байгууллага нь Төлөөлөн удирдах зөвлөл байна.

6.2. Үйлдвэрийн газрын өдөр тутмын үйл ажиллагааг Гүйцэтгэх захирал эрхлэн явуулна.

6.3. Үйлдвэрийн газар нь Монгол улсын Хөдөлмөрийн хууль болон бусад хууль тогтоомжид нийцсэн хөдөлмөрийн дотоод журамтай байна.

Долоо. Төлөөлөн удирдах зөвлөл

7.1. Аймгийн нийт үйлдвэрийн газрууд нь хамтын удирдлагаар асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор 5-аас доошгүй гишүүнтэй төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх ба ТУЗ-ийгаймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид томилно.

7.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

7.2.1. Үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг тогтоох

7.2.2. Үйлдвэрийн газрын зохион байгуулалтын бүтэц орон тоо, удирдлагын зардлын дээд хязгаарыг батлах.

7.2.3. Үйлдвэрийн газрын гүйцэтгэх захиралтай гэрээ байгуулан, жил бүрийн эцэст дүгнэж гэрээг сунгах, цуцлах тухай саналыг аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдэд гаргаж шийдвэрлүүлэх. Гүйцэтгэх захирлын цалин, шагнал, урамшуулал, хангамж, өмч хөрөнгийн захиран зарцуулах эрх, хариуцлагын хэмжээг тогтоох.

7.2.4. Үйлдвэрийн газрын бизнес төлөвлөгөө, техник эдийн засгийн үзүүлэлтийг хэлэлцэн аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн хурлаар батлуулах. Үйлдвэрийн газрын жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргах.

7.2.5. Үйлдвэрийн газрын санхүүгийн тайлан тэнцэлд хийсэн хөндлөнгийн аудитын дүгнэлтийг хэлэлцэж шийдвэр гаргах

7.2.6. Үйлдвэрийн газрын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг баталж, хөрөнгийг данснаас хасах, шилжүүлэх, худалдах шийдвэр гаргаж аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд уламжлах.

7.2.7. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь үйл ажиллагааны журам, өөрийн үйл ажиллагааны зардалтай байж болно.

7.2.8. Бусад асуудал

7.3 Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс гаргасан тогтоол нь Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга гарын үсэг зурж, тамга тэмдгийг дарснаар хүчин төгөлдөр болно.

7.4 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, түүний хурлыг хуралдуулах, хурал даргалах, хурлын тэмдэглэлийг хөтлүүлэх, шийдвэр гаргах, шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавих үүргийг хүлээнэ.

7.5 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргын эзгүйд түүний үүргийг ТУЗ-ийн даргын томилсны дагуу аль нэг гишүүн гүйцэтгэнэ

7.6 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлыг Компанийн тухай хуульд заасны дагуу хуралдуулна.

7.7 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн даргыг ТУЗ-ийн хурлаар томилно. ТУЗ-ийн гишүүдийн эрх үүрэг, ажил үүргийн хуваарийг удирдах зөвлөлийн ажиллах журамд тусгана. ТУЗ-ийн ажиллах журмыг зөвлөлийн хурлаараа хэлэлцэн батална.

Найм. Гүйцэтгэх удирдлага

8.1. Гүйцэтгэх удирдлага нь үйлдвэрийн газрын дүрэм болон ТУЗ-тай байгуулсан гэрээнд заасан эрх хэмжээний дотор үйлдвэрийн газрын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулна.

8.2. Гүйцэтгэх захирлыг ТУЗ-аас санал болгосноор Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчидтэй зөвшилцөж, аймгийн Засаг дарга томилж, чөлөөлнө. Захирлаар сонгогдох этгээд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан байна.

8.3. Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-тэй байгуулсан гэрээний үндсэн дээр үйл ажиллагаагаа явуулна. Гэрээнд гүйцэтгэх захирлын эрх, үүрэг, хариуцлагын хэмжээ, хязгаар, хариуцлагаас чөлөөлөх үндэслэл, цалин урамшуулал зэрэг асуудлыг тусгасан байна.

8.4. Гүйцэтгэх захирал нь удирдах зөвлөлөөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах, үйлдвэрийн газрыг төлөөлөх зэргээр үйлдвэрийн газрын нэрийн өмнөөс итгэмжлэлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулна.

8.5. Гүйцэтгэх захирал нь үйлдвэрийн газрын ерөнхий инженер, эдийн засагч, ерөнхий нягтлан бодогч нарыг томилох, чөлөөлөх тухай асуудлыг ТУЗ-тай зөвшилцсөний үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

8.6. Гүйцэтгэх захирал нь хувийн эрх ашгийн үүднээс үйлдвэрийн газрын нэрийг ашиглан гэрээ хэлцэл хийхийг хориглоно.

8.7. Гүйцэтгэх захирлын бүрэн эрхийг зогсоох шийдвэрийг ТУЗ хэдийд ч гаргаж болно.

8.8. Гүйцэтгэх захирал нь хувийн ашиг сонирхол хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг хуулийн хугацаанд гаргаж өгнө.

Ес. Үйлдвэрийн газрын эрх бүхий албан тушаалтны хариуцлага

9.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх захирал, ерөнхий инженер, эдийн засагч, ерөнхий нягтлан бодогч зэрэг албан тушаал эрхэлдэг этгээдийг үйлдвэрийн газрын эрх бүхий албан тушаалтанд тооцно.

9.2. Үйлдвэрийн газрын эрх бүхий албан тушаалтан нь үйлдвэрийн газрын дүрэм удирдах зөвлөлийн баталсан дотоод журамд заасан үүргийг биелүүлж, үйлдвэрийн газрын ашиг сонирхлын төлөө үнэнч шударгаар ажиллана.

9.3. Үйлдвэрийн газрын эрх бүхий албан тушаалтанд хариуцлага хүлээлгэх, түүний хэмжээг тогтоох асуудлыг Төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байгуулсан гэрээ, үйлдвэрийн газрын дотоод журмаар тогтоох бөгөөд тэдгээрийн дагуу шийдвэрлэх боломжгүй бол шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

9.4. Үйлдвэрийн газрын эрх бүхий албан тушаалтан санаатайгаар өөрийн хууль бус, үйл ажиллагаанаас үйлдвэрийн газарт учруулсан хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр хариуцна.

Арав. Үйлдвэрийн газрын хяналтын тогтолцоо

10.1. Үйлдвэрийн газрын хяналтын тогтолцоо нь дараах бүтэцтэй байна. Үүнд:

10.1.1. Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн эзэмшил, хадгалалт, хамгаалалт ашиглалтад Орон нутгийн өмчийн газар хяналт тавьж ажиллана.

10.1.2. Дотоодын хяналтыг гүйцэтгэх захирал хэрэгжүүлнэ.

10.1.3. Хөндлөнгийн хяналтыг холбогдох хуулийн дагуу мэргэшсэн аудитын байгууллага гүйцэтгэнэ. Хөндлөнгийн аудитын тайланг ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэж дүгнэлт гаргана.

Арван нэг. Үйлдвэрийн газрын нягтлан бодох бүртгэл, тайлан

11.1. Үйлдвэрийн газар нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүртгэл хөтлөн, санхүүгийн тайлан гаргаж, аудитын байгууллагаар дүгнэлт гаргуулна. Санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг үйлдвэрийн газрын Гүйцэтгэх захирал хариуцна.

11.2. Үйлдвэрийн газар нь санхүүгийн жил эхлэх хугацааг тухайн оны 01 дүгээр сарын 01-ээс, дуусах хугацааг мөн оны 12 дугаар сарын 31-ээр тогтооно.

11.2.1. Үйлдвэрийн газрын санхүүгийн тайланд дараах зүйлийг тусгана. Үүнд:

11.2.1.1 Санхүүгийн байдлын тайлан

11.2.1.2 Орлого үр дүнгийн тайлан

11.2.1.3 Мөнгөн гүйлгээний тайлан

11.2.1.4 Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

11.2.1.5 Нэмэлт тайлбар, тодруулга

11.2.1.6 Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн сонирхлын зөрчил бүхий хэлцлийн жагсаалт, нэр төрөл, үр дүнгийн хамт

11.3. Өмч хөрөнгийн тайлан мэдээг батлагдсан маягтын дагуу заасан хугацаанд гаргана.

Арван хоёр. Үйлдвэрийн газрын бичиг баримтыг хадгалах

12.1. Үйлдвэрийн газар нь дараах бичиг баримтыг хадгална. Үүнд:

12.1.1. Үйлдвэрийн газрын дүрэм, дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлт, үйлдвэрийн газрыг байгуулах тухай үүсгэн байгуулагчдын хурлын шийдвэр, үйлдвэрийн газрын бүртгэлийн болон газрын гэрчилгээ

12.1.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх байгууллагаас баталсан үйлдвэрийн газрын дотоод бичиг баримт

12.1.3. Нягтлан бодох бүртгэлд тусгагдсан эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох бичиг баримт

12.1.4. Инженерийн шугам сүлжээний байршлын зураг, тоног төхөөрөмжийн технологи ашиглалтын заавар, паспорт, техник тоног төхөөрөмжийн бүртгэлтэй холбоотой бусад бичиг баримт материалууд

12.1.5 ТУЗ-ийн болон гүйцэтгэх байгууллагын хурлын тэмдэглэл, шийдвэр, үйлдвэрийн газрын гүйцэтгэх захирлын тушаал, гэрээ түүний биелэлтийн бичиг баримт

12.1.6. Санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлан тэнцэл түүнтэй холбогдох анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримт материалууд

12.1.7 Үйлдвэрийн газар нь өөрийн дүрэм, түүний нэмэлт, өөрчлөлтийг байнга хадгална. Бусад бичиг баримтыг албан бичиг хадгалах хугацааны дагуу хадгалах бөгөөд хугацаа дууссаны дараа архивд шилжүүлнэ.

Арван гурав. Сонирхлын зөрчил

13.1 Үйлдвэрийн газар нь Монгол улсын аж ахуйн салбарын бусад байгууллага болон аль нэг төрлийн захиргааны байгууллагын санхүү удирдлагын сонирхлыг илэрхийлэхгүй болно.

Арван дөрөв. Үйлдвэрийн газрыг татан буулгах, өр төлбөрийг барагдуулах

14.1. Үйлдвэрийн газрын болон Иргэний тухай хуульд заасан үндэслэлээр үүсгэн байгуулагчийн шийдвэрээр татан буулгах асуудлыг шийдвэрлэнэ.

14.2. Үйлдвэрийн газар нь холбогдох хуулийн хүрээнд өр төлбөр барагдуулна.

Арван тав. Дүрэм хүчин төгөлдөр болох

15.1. Энэ дүрэмд тусгагдаагүй бусад асуудлыг Монгол Улсын Компанийн тухай болон Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль бусад хууль тогтоомжийн дагуу зохицуулна.

15.2. Үйлдвэрийн газрын энэхүү үлгэрчилсэн дүрэм нь батлагдсан өдрөөсөө эхлэн хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

15.3 Энэ дүрэмд нэмэлт өөрчлөлт оруулах асуудлыг аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцэж шийдвэрлэнэ.

_____ОоО_____